

Projekt

U C H W A Ł A Nr

Rady Gminy Ropa

z dnia

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ropa na lata
2022 - 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.), art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2021 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) Rada Gminy Ropa uchwala, co następuje.

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ropa na lata 2022 - 2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ropa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej zadaniem własnym gminy jest opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 179 ust. 2 w/w ustawy Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ropa na lata 2022 - 2024 zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych.

Głównym celem Programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia problemów opiekuńczo - wychowawczych i wypełniania jej funkcji opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i innych instytucji wspierających rodzinę.

W związku z tym przedkładam Wysokiej Radzie projekt przedmiotowej uchwały.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE ROPA NA LATA 2022 - 2024

I. WPROWADZENIE

Niniejszy program został opracowany w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Głównym celem programu jest szeroko rozumiana pomoc rodzinie wychowującej dziecko. Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych. Na osobach dorosłych ciąży obowiązek zapewnienia dzieciom właściwych warunków do opieki i harmonijnego rozwoju. Dziecko ma prawo do wychowywania się w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. W programie położono nacisk na pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodzinom dysfunkcyjnym i wieloprotblemowym. Istotnym elementem programu są również działania profilaktyczne, integracyjne, aktywizujące, zapobiegające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Podstawą działań jest nie tylko przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich ale też pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w funkcjonowaniu spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten jest realizowany w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.)

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ropie oraz analiza problemów społecznych Gminy Ropa zawarta w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ropa na lata 2019 - 2023.

Dla potrzeb programu sporządzono diagnostykę zawierającą informacje nt. liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, ilości dzieci z terenu Gminy Ropa umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, posiadających Kartę Dużej Rodziny, uprawnionych do świadczeń rodzinnych oraz Funduszu Alimentacyjnego.

Tabela 1: Diagnostyka Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wyszczególnienie	Rok 2021
Liczba mieszkańców Gminy Ropa	5530
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	192
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	333
Liczba rodzin uprawnionych do świadczeń rodzinnych	602
Liczba osób uprawnionych do pobierania Funduszu Alimentacyjnego	28
Liczba rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny	36 rodzin/ 201 kart
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Ropa w wieku 0-12	961
Liczba młodzieży zamieszkującej w Gminie Ropa w wieku 13– 18	411
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Ropa umieszczonych w pieczy zastępczej	3 dzieci/3 rodziny

Źródło: Dane udostępnione przez UG Ropa oraz dane z zasobów sprawozdawczych GOPS w Ropie

W Gminie Ropa w roku 2021 w wieku od 0 do 18 lat mieszkało 1372 osób. W tym, w wieku od 0 do 12 lat było 961 dzieci oraz od 13 do 18 roku życia było 411.

W roku 2021 w różnorodnych formach pieczy zastępczej przebywało 3 osoby.

Z analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ropie za 2021 rok wynika że 192 rodziny korzysta z różnych form wsparcia pomocy społecznej realizowanych przez ośrodek, w tym m.in. z zasiłków pieniężnych, posiłków w szkole, usług opiekuńczych, pracy socjalnej, wsparcia w formie opieki wytchnieniowej, współpracy z asystentem rodziny, asystentem osobistym osoby niepełnosprawnej.

na głębsze poznanie warunków rodzinnych i dostosowanie pomocy do występujących potrzeb.

Analiza SWOT Lokalnego Systemu Wspierania Rodziny i Opieki nad Dzieckiem.

Mocne strony:

1. Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe.
2. Rozwijający się system pieczy zastępczej.
3. Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych.
4. Kompetentna ale także stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej.
5. Otwartość Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ropie na współpracę ze środowiskiem lokalnym.
6. Ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Funkcjonujące w gminie świetlice dla dzieci i młodzieży.
8. Przywiązanie do nauki Kościoła i tradycji
9. Istniejąca świadomość u pracowników GOPS istniejących problemów społecznych
10. Wspieranie przez samorząd działań GOPS na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny

Słabe strony:

1. Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
2. Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego.
3. Zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych.
4. Niechęć rodzin do pełnienia roli rodziny wspierającej.
5. Ograniczenia w dostępie do form spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją.
6. Roszczeniowość postaw klientów wobec GOPS, dostrzegalny rozpad więzi i solidarności sąsiedzkiej, rozluźnienie więzi rodzinnych, coraz częstsze pojawianie się postaw aspołecznych.
7. Rosnący nadmiar obowiązków zawodowych obciążających kadrę pracowniczą ośrodka.
8. Problemy mentalne mieszkańców, przyzwyczajenie do stagnacji

3. Integrowanie i doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodziny, w tym kompetencji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny.
4. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
5. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.
6. Uwrażliwianie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
7. Promowanie rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na jej rzecz.

III. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe w Gminie Ropa, doświadczające problemów opiekuńczo - wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

IV. DZIAŁANIA I SPOSOB ICH REALIZACJI

Dla realizacji celów zakłada się następujące działania:

1. Wsparcie interdyscyplinarne.

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Zatem zakładamy, że praca ta będzie realizowana przez wymianę informacji i doświadczeń oraz organizowanie spotkań specjalistów, w szczególności takich jak: pracownik socjalny, asystent rodziny, pedagog szkolny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Praca ta powinna skutkować trafniejszą diagnozą problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchamiać mechanizmy współpracy z właściwymi instytucjami, służbami.

2. Zapewnienie rodzinom i znajdujących się w nich dzieciom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego

Wsparcie i pomoc w ramach tego działania powinno być kierowane do osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie mogą funkcjonować prawidłowo w oparciu o posiadane środki i zasoby. W ramach tego działania planuje się udzielanie rodzinom poradnictwa i pracy socjalnej przez pracowników OPS w Ropie. Ponadto przewiduje się świadczenie pomocy w formie posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz pośredniczenie

6. Zapobieganie niedostosowaniu dzieci i młodzieży

W ramach tego działania planowane jest umożliwienie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych udziału w wypoczynku (np. zimowisko, kolonia, półkolonia) oraz promowanie aktywnego spędzania czasu wolnego. Przewiduje się podejmowanie współpracy z lokalnymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym szkołami, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Ropie, lokalnymi świetlicami oraz podejmowanie wspólnych inicjatyw.

7. Partycypacja w kosztach umieszczenia w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

V. HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ

Lp.	DZIAŁANIE	ROK		
		2022	2023	2024
1.	Wsparcie interdyscyplinarne	X	X	X
2.	Zapewnienie rodzinom i znajdujących się w nich dzieciom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego	X	X	X

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet, także wówczas gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

Program jest zobowiązaniem samorządu gminy i jego jednostek do realizacji przyjętych celów, a także ma za zadanie stymulować do ukierunkowanych działań na rzecz dziecka i rodziny.

VII. ZASADY FINANSOWANIA

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- a) budżetu Gminy Ropa
- b) dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- c) dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- d) programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

VIII. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU

Monitoring Programu prowadzony będzie corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym Programie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ropie w terminie **do 31 marca każdego roku**, sporządzi sprawozdanie rzeczowo - finansowe z zakresu wspierania rodziny.

Monitorowanie działań będzie dokonywane również poprzez analizę następujących danych:

1. Liczba rodzin oraz osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z określeniem przyczyn oraz struktury tych rodzin.
2. Liczba rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo.
3. Liczba rodzin, doświadczających przemocy domowej.
4. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
5. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
6. Kwota wydatkowana na koszty utrzymania dzieci w systemie pieczy zastępczej.
7. Kwota wydatkowana na pomoc społeczną skierowaną do rodzin wychowujących dzieci, w formie posiłku w szkole, w przedszkolu.